

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

8 oldal, ára 10 fillér

Főszerkesztő: Illés Sándor

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy hóra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 június 20.

40. szám

Német-török barátsági szerződés

**Kudarcbafulladtak a Törökországgal kapcsolatos angol tervek
Ankara nem hajlandó megszállni a bagdadi vasutvonalat
A franciák a palesztinai határig visszaszorították az angolokat**

Eszakafrikában állandó bombazáporban vonul vissza a megvert angol hadsereg

Az utóbbi két nap alatt úgy diplomáciai téren, mint a harctereken olyan nagyarányú események történtek, amelyek nagy lépéssel viszik előbbre a tengelyhatalmak győzelmét.

Ankarában szerdén német-török barátsági szerződés jött létre, amelynek az egész világsajtó a legnagyobb jelentőséget tulajdonítja. Az egyezmény mint berlini hivatalos helyen mondják — minden időre meghiusította azt az angol tervet, amely Törökországot szembe akarta állítani Németországgal. A megkötött barátsági egyezmény egycsapásra keresztül huzta London terveit és azt bizonyítja, hogy Törökország nem hajlandó idegen érdekekért vért és anyagi erőket áldozni, hanem valóságpolitikát folytat, amivel sikerült elkerülnie Anglia szövetségeseinek sorsát. Berlinben hangoztatják, hogy az egyezmény nincs semmiféle kapcsolatban a Közelkeleten most folyó eseményekkel, kétségtelen azonban, hogy ez a megállapodás nemcsak diplomáciai, hanem katonai téren is messzemenően érezteti a hatást. Anglia a balkáni államok után elvesztette szövetségeseinek legerősebbikét, Törökországot is, ami különösen a mostani helyzetben pótolhatatlan veszteséget jelent London számára. A török-német megállapodással befejeződött Anglia európai szövetség hálózatának teljes felgöngyölítése.

A diplomáciai vereséggel egyidejűleg csúfos kudarcot kellett elviselnie Angliának az Északafrikai hadszíntéren is. Wawel tábornok angol főparancsnok kétségbeesett kísérlete, hogy megtörje az olasz és német erők ellenállását, 4 napos elkeseredett küzdelem után Anglia egyik legsúlyosabb vereségévé vált. A tengely csapatai a szinte kiríthatatlan 50—55 fokos trópusi meleg mellett is olyan fényes haditényeket hajtottak végre, amelyek a Szollum környékén lezajlott háborút a gyarmati hadviselés egyik legfényesebb győzelmévé avatják. Az olasz sajtó megállapítja, hogy a szollumi csata úgy a harcavetett hadianyagok mennyisége, mint a küzdelemben résztvevő katonaság száma tekintetében a hadtörténelem legnagyobb csatájának tekinthető.

Anglia hadianyagokban, halottakban és foglyokban olyan veszteséget szenvedett, hogy Wawel hadserege hosszú időn keresztül nem lesz képes komoly akciókra. Ezek a harcok ismételtelen bebizonyították a német légierők és a tengely fegyvereinek fölényét.

Szíriában a franciák mértek súlyos csapást az angolokra. A francia hadsereg sorozatos ellentámadásokkal helyenként egészen a palesztinai határig szorította vissza az angolokat, míg a francia hadiflotta partmenti brit állásokat támadott eredményesen. Darlan tengernagy felhívást intézett de Gaulle csapataihoz, amelyben rámutatott arra, hogy az angolok ezeket a franciákat kétségtelenül súlyosan félrevezették, testvérharcra kényszerítették és ezért de Gaulle csapatainak át kell pártolniuk Petain tábornagy oldalára.

Anglia súlyos diplomáciai és katonai veresége kétségkívül mély benyomást váltott ki Amerikában. Az Egyesült Államok közvéleménye minden háborús dobverés ellenére sem hajlandó elfogadni a kormánynak azt a tételét, hogy Anglia minden áron

való megsegítése amerikai érdek. Különösen nagy hatással vannak tehát az újabb angol kudarcok erre a közvéleményre, amelynek háboruellenes hangulata napról napra komolyabb gondot okoz az angol és amerikai háborús uszítóknak.

Meghíusultak az angolok tervvel, hogy Törökországot háborúba kényszerítsék a némelek ellen

Ankara nem hajlandó megszállni a bagdadi vasutvonalat

Berlin, június 19.

Német hivatalos helyen megállapítják, hogy a tegnap létrejött német-török barátsági szerződés a legnagyobb szenzáció erejével hatott az egész világon. Az amerikai és angol sajtó nem is tagadja meglepetését.

Berlini hivatalos körökben abban látják az egyezmény legnagyobb jelentőségét, hogy ezzel minden időre sikerült meghiusítani azt az angol tervet, amely Törökországot háborúba akarta kényszeríteni Németország ellen. Hangoztatják, hogy az egyezménynek semmi köze nincs a Szíriában folyó eseményekhez.

Az angol kormány felszólította Törökországot, hogy szállja meg a bagdadi vasutvonal szíriai szakaszát. Törökország az indítványt visszautasította.

A franciák a palesztinai határig verték vissza az angolokat

Beirut, június 19.

A francia vezérkar jelenti, hogy a francia légierők eredményesen bombázták a Szalda körüli angol állásokat, a hadihajók pedig tűz alá vették a szíriai partvidék angol védelmi állásait. A partvidéken a francia csapatok mindenütt érelyes ellentámadásba mentek át és a hadműveletek során foglyul ejtettek 17 angol tisztet — közöttük egy ezredest — és 500 közlegényt.

A franciák eredményes ellentámadással egészen a palesztinai határszélig visszaverték az ellenséget.

Beirutot az utóbbi 24 órában három ízben érte ellenséges támadás.

Olasz hadijelentés

Róma, június 19.

Az olasz főhadiszállás csütörtöki jelentése szerint Északafrikában a légierők állandó tűz alatt tartják a visszavonuló, megvert angol csapatokat. A megsemmisített brit páncélcsoportok száma meghaladja a kétszázat. A négy napos harcok során 42 angol repülőgép semmisült meg.

DARLAN RÁDIÓBESZÉDBEN SZÓLITOTTA FEL A FRANCIA ZÉSZLÓHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSRA A DEGAULLISTÁKAT

Vichy, június 19.

Darlan tengernagy tegnap rádióbeszédet mondott, amelyben felszólította a degaullista franciákat, hogy szüntessék be Szíriában a harcot francia testvéreik ellen. A tengernagy tolmácsolta Petain üzenetét és kijelentette, hogy azoknak, akik visszatérnek

a francia zászló alá, mindent megbocsájtanak. Csupán a vezéreknak kell bűnhődniök a hazaárulásért.

— Megigérték nektek, hogy franciák ellen sohasem kell harcolnotok, hangzik Darlan rádióbeszéde. Ti tudjátok a legjobban, hogy mégis franciák ellen harcoltok. Szíriában német csapatok nincsenek.

UJABB 15.000 AMERIKAI TENGERÉSZT MOZGÓSÍTOTTAK

Newyork, június 19.

Hivatalosan közlik, hogy Amerika folytatja haditengerészetének megerősítését és ecélből újabb 15.000 tengerészt mozgósítottak.

A newyorki kikötőben tengerészeti hadgyakorlatok kezdődtek.

FINNORSZÁG MOZGÓSÍTOTT

Helsinki, június 19.

(MTI) Hivatalosan közlik, hogy Finnország biztonságának fokozása érdekében újabb védelmi intézkedéseket tett és a tartalékosokat rendkívüli hadgyakorlatra hivatala be.

AZ ANGOLOK BEISMERIK A KUDARCOT

London, június 19.

A Reuter legújabb jelentése foglalkozik a német-török barátsági szerződés megkötésével. Az angol hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatban a következőket mondja: Ne is próbáljuk leplezni azt, hogy a német-török barátsági egyezmény kudarcot jelent. Ez a szerződés a balkáni és a krétai kudarc következménye.

Hétfő—Vasárnap Külön szenzáció a Nemzetiben

Személyesen fellép az eredeti

Kóbor Jancsi

a legjobb magyar énekes bohóc, saját eredeti nagy műsorával.

Ezen kívül:

Végig magyarul beszélő film

A pokol tornáca

(Halálhegy) izgalmas bányatörténet (Cowboy-dráma) — Főszereplő:

Georges O'Brien

Mi történt a cukrászdában?

Ilyen nevetés még nem volt! Falrengető burleszk. — Főszereplő:

ZIGOTTO

MADRID: AZ ÉSZAKAFRIKAI ANGOL KUDARCNAK ROSSZ HATÁSA LESZ AMERIKÁBAN

Madrid, június 19.

A spanyol sajtó a legnagyobb szenzációként közli az északafrikai német—olasz győzelmekről szóló jelentéseket és nagy cikkekben méltatja azokat az eredményeket, amelyeket a tengely egyesített erői értek. Wawel terve az volt — írja a spanyol sajtó — hogy Tobrukot felszabadítsa az ellenséges csapatoktól és megszállja Dernát. Az angol parancsnok most nagy zavarban lehet, mert

vállalkozása a legnagyobb kudarcba fulladt. Megállapítják a spanyol lapok, hogy a legújabb angol vereségnek bizonyára az angolokra nagyon rossz hatása lesz Amerikában.

MEGSEMISÍTŐ NÉMET LÉGITÁMADÁS ALEXANDRIA ELLEN

Berlin, június 19.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német légi erők nagy és legnagyobb-méretű bombákkal nagy pusztításokat vittek véghez Alexandria egyiptomi angol támaszpont katonai célpontjaiban. A bombák elhullgattatták az angol légvédelmi ütegeket is.

AZ AMERIKAI SAJTÓ A LEGNAGYOBB SZENZÁCIÓKÉNT KÖZLI A TOROK— NÉMET MEGÁLLAPODÁST

Newyork, június 19.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a newyorki lapok szerdán este külön kiadásban feltűnő címszedéssel a legnagyobb szenzációként közölték a török—német barátsági szerződés hírért. Kommentárt egyelőre valószínűleg az idő rövidsége miatt még nem fűznek az amerikai lapok a nagy eseményhez.

NÉMETORSZÁG ÉS OLA SZORSZÁG GAZ- DASÁGI EGYZMÉNYT KÖT TOROK- ORSZÁGGAL

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német—török barátsági szerződés után rövidesen sor kerül a két ország között gazdasági egyezmény aláírására is. Olaszország ugyancsak kimélyíti kereskedelmi kapcsolatát a török kormánnyal és erre vonatkozóan a közeljövőben egyezményt köt.

Török—német barátsági szerződés

Németország szavatolta Törökország területi épségét — A szerződő felek minden felmerülhető kérdést békés tárgyalások útján rendeznek / A két állam sajtója és rádiója a barátság szellemében működik

Ankara, június 19.

Törökország és németország között nagyjelentőségű egyezmény jött létre szerdán délután. A szerződést német részről Papen ankarai német nagykövet, török részről pedig Szaradzsoğlu külügyminiszter írta alá. A szerződő felek a barátsági szerződésben kötelezik magukat arra, hogy tiszteletben tartják egymás területi épségét és nem kötnek harmadik hatalommal olyan szerződést, amely a másik érdekeit sértené.

A szerződés szerint a két ország minden egymás között felmerülhető kérdést a barátság szellemében békés uton kíván elintézni.

Az egyezmény vonatkozik a két ország sajtójára és rádiójára is, amely a jövőben a barátság szellemében, a két nemzet közeledése érdekében fejti ki működését. A szerződés 10 évre szól, s annak megerősítő okiratait Berlinben cserélik ki.

Szaradzsoğlu külügyminiszter a szerződés megkötése alkalmából nyilatkozatot adott. Hangoztatta, hogy Németország és Törökország között évszázadok óta sohasem került sor civódásokra és torzalkodásra.

A most megkötött szerződés világos és szilárd alapokra helyezi a két nemzet barátságát és biztosítja annak, hogy a németek és törökök a jövőben sem kerüljenek szembe egymással.

A megkötött barátsági szerződés a biztonság légkörét teremtette meg. Örömmel üdvözlö a szerződés létrejöttét, amely a két nemzet barátságának nagyfontosságú történelmi okirata.

Szaradzsoğlu ezután a legmelegebb baráti hangon fejezte ki elismerését barátjának Papen ankarai német nagykövetnek, aki a szerződés előkészítése során rendkívül értékes szolgálatot tett a két nép érdekében.

Szaradzsoğlu kifejtette még, hogy az egyezménynek a sajtóra és rádióra vonatkozó része a legnagyobb jelentőséggel bír. A két ország sajtója és rádiója a jövőben a barátság szellemétől áthatva a németek és törökök közeledése érdekében fejti ki működését.

Berlin:

A török—német barátság végleges győzelmet aratott az angolszász mesterkedések felett

Berlin, június 19.

Berlinben a legnagyobb meglepődés hangján nyilatkoznak az Ankarában létrejött török—német barátsági szerződésről és leszögezik, hogy az egyezmény aláírásával

ZONGORÁT, PIANINÓT készpénzért veszek
Eladás kedvezményesen. Reissmann Márton zongoraszaloniában. Budapest, VII., Erzsébet krt. 17.

Törökország újra felvette hagyományos politikájának fonalát.

A szerződés világos és szilárd helyzetet teremt a két ország viszonyában és kudarcát jelenti azoknak az angolszász törekvéseknek, amelyek Törökországra is ki akarták terjeszteni a bizonytalanság légkörét.

Németország mindig nagy fontosságot tulajdonított Törökországnak, mert a török állam az egyensúlyozó elem a Középkelet és Délkelet-Európa között. A német fővárosban figyelemmel kísérték a törökök magatartását és megállapították, hogy Ankara bizalmat érdemel. Ezzel szemben a balkáni villámháború során Törökországnak is alkalma volt arra, hogy meggyőződjék Németország igazi céljairól.

A német fővárosban a szerződés megkötésével kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy a Führer egyik korábbi beszédében milyen megnyugtató kijelentéseket tett Törökországgal kapcsolatban, amely Németországnak világháborús fegyvertársa volt. Hangoztatta, hogy Németország Törökországgal a célszerűségeen nyugvó együttműködésre törekszik.

Törökország olasz részről is hasonló megnyugtató kijelentéseket hallhatott, s Róma is mindig a megértés és együttműködés szellemét igyekezett belevinni Ankarával való kapcsolataiba.

Nagyjelentőségűnek tartják Berlinben a sajtóról és rádióról szóló megállapodást és hangoztatják, hogy az egyezmény aláírásával a német—török barátság végleges győzelmet aratott mindazon idegen célok és mes terkedések felett, amelyek a két ország viszonyában a bizalmatlanság légkörét akarták elhinteni.

A német külügyminisztériumhoz közel álló diplomáciai és külpolitikai értesítő kiemeli, hogy azok a csaták, amelyeket Törökország és Németország a multban együtt vívott a Dardanellák szabadságáért, felejtethetetlenek maradnak. Ugyanígy megmaradt az emlékezetben az a közös harc is, amit a német és török tengerészek vívtak, amikor német hajók küzdöttek török parancsnokság alatt a török vizek szabadságáért.

Az értesítő rámutat arra, hogy a két állam között a nemzeti szocializmus uralomra jutása után egyre szorosabbá és kiterjedtebbé váltak a gazdasági kapcsolatok. A Harmadik Birodalom rövidesen a legnagyobb vevője lesz Törökországnak, míg a német ipari termékek elhelyezésére fokozott lehetőségek nyíltak a török államban. Magától értetődik, hogy a török—angol szövetségi szerződés árnyéka súlyosan ránehezedett Berlin és Ankara viszonyára, az ankarai paktum azonban sokat veszített értékéből, amikor világossá vált a német fegyverek fölénye az ellenség felett és az a körülmény, hogy Németországnak sikerült tökéletesen megszerzenie gazdasági életét és így hatástalanná tenni az angol ostromzárát.

A háború természetesen kihatással volt a török—német gazdasági kapcsolatokra, Ankarában hamar megértette a balkáni német akció értelmét és Görögországban olyan gyors sikert ért el, amelyet a jó katonai szemmel rendelkező törökök már a hadműveletek megkezdésekor előreláttak.

A török kormány időközben beigazolt látta mindazokat a megnyugtató kijelentéseket, amelyek Berlin részéről elhangzottak és ebből határozott következtetéseket vont le, ami most a török—német barátsági, szavatossági és sajtóegyezménnyel gyakorlati kifejezéshez jutott.

Fénnyel, szeretettel és hódolattal

Ünnepelt az egész nemzet

Kormányzó Urunk születése napján

Zomborban tábori mise, ünnepi ebéd és népünnepély volt

Szerdán ünnepelte a magyar nemzet Kormányzó Urunk, a legfelsőbb Hadur 73. születése napját. A magyar nép mélyeséges tisztelettel és szeretettel, alattvalói hódolattal tekintett tegnap a Kormányzó Ur felé.

Minden templomból hálaadó ima szállt az Ur zsámolya felé.

A házakat fellobogózták, s minden magyar imába foglalta vitéz nagybányai Horthy Miklós nevét. Hálát adtunk az Istennek, hogy ilyen bölcs Vezért állított a magyarok élére.

Az Ő országlása hozta vissza a megtépett testü magyar nemzetnek a Felvidéket, Erdélyt, s most minket is, délvidéki magyarokat.

A Délvidéken különösen nagy fénnel ünnepelt mindenki. Hála és az öröm könnye csillogott a szemekben.

A szívek csordultig megteltek az örömmel. Soha még ilyen bensőségesen nem ünnepeltünk, mint szerdán.

Zombor fényárban uszott már kedden este. Szabadka városházának tornyáról zene szólt. Szerdán délben diszszemle volt, majd ünnepi ebéd.

Zentán, Topolyán, Kulán Óbecsén, Ujvidéken és minden városban, községben nagy fénnel ünnepelt a magyarság.

Különösen a honvédség ünnepelt bensőségesen a legfelsőbb Hadur születése napján.

Bárdossy miniszterelnök hódoló távirata

Bárdossy László miniszterelnök a Kormányzó születésnapján a következő táviratot küldte a Főméltóságú Urnak:

Engedje meg Főméltóságú Kormányzó Úr, hogy születésnapja alkalmából a magyar királyi kormány és általa az egész magyar nemzet bensőséges jókívánságainak és ragaszkodó szeretetének Főméltóságod előtt kifejezést adhassak. A magyar nép őseitől örökölt hagyományos hűséggel és odaadó szeretettel tekint ezen a napon Főméltóságodra és boldog vagyok, hogy ezeket a nép

minden rétegében gyökerező és élő erővel ható érzelmeket Főméltóságú Kormányzó Úr elé terjeszthetem. A Mindenható Isten védős és vezérlő keze segítse Főméltóságodat továbbra is történelmi utján, amelyen egy szent vedésekben megtisztuló ország áldása és szeretete kíséri.

Bárdossy miniszterelnök este 8 órakor rádióbeszédben köszöntötte Magyarország kormányzóját és tőlmácsolta az ország népének s az egész nemzetnek hűségét, szeretetét és hódolatát.

Hitler jókívánságai

Berlin, június 19.

(NTI) Hitler vezér nagybányai Horthy Miklós főméltóságához, a magyar királyság kormányzójához születésnapja alkalmából táviratot intézett s abban kifejezte jókívánságait. (MTI)

A HAZATÉRT CSÁNGÓK HÁLÁJA

A Bukovinából Bácskába telepített csángó-magyarok a következő táviratot intézték a Kormányzó Urhoz:

Főméltóságú vitéz nagybányai Horthy

Miklós urnak, Magyarország kormányzója, Kenderes.

Főméltóságú urunk születésnapján a két évszázados számkivetésből hazahozott bukovinai székelység könnyes hálával veszi körül a 28 új bácskai székely falu 28 oltárát, hogy megköszönje az Uristennek Főméltóságod szívét és erős karját, amelyekkel nekünk visszaszerezte a régi hazát. A magyarok Istene áldja meg minden lépését. Köszöni az új otthont, az új kenyeret, a hazatért 13 ezer bukovinai székely.

Zombor ünnepe

Zombor város lakossága is mély áhitattal és lelkesedéssel ünnepelte meg Kormányzó Urunk születése napját. A házakon nemzeti színű lobogókat lengetett a szél, az emberek ünneplőbe öltöztek.

Dél előtt fél tíz órakor tábori mise volt a Csonoplyai ut végén, a nagy gyakorlóterén. A tábori misére a polgárság nagy számban kivül kivonult a helyőrség is. Ott volt vitéz Szentendrey tábornok, városparancsnok és vitéz nemes harasztosi Török tábornok, dandárparancsnok a helyőrség tisztikarával. A tábori mise alatt 24 ágyulóvést adtak le.

A tábori mise végeztével vitéz nemes harasztosi Török Kálmán tábornok, a legfelsőbb Hadur rendelkezésére minden honvédnek, aki Erdély felszabadításában részt vett, emlékérmeket kapott. A tábornok rövid beszédben többek között megemlítette, hogy ezt az emlékérmeket minden magyar honvéd megérdemelten kapja, bár Erdély visszatérése — hála a Mindenhatónak — nem esett vérdíjazat. Az emlékérem a rend, a kitűnő mavisélet és a példás vasfegyelem kitüntetésé.

A tábornok ezután az előlépett Fábian József szakaszvezetőhöz fordult és meleg, szívélyes szavak kíséretében mellére tűzte a nagyvezüst vitézségi érmet. Fábian szakaszvezető 26 éves, keménykötésű, fegyelmest katonája. Ő volt az első, aki bevonult Országállásra és az ottani betonerdőtől kifüstölte a gépfegyverekkel és kézigránatokkal felszerelt csetnikeket.

A kisezűst vitézségi éremmel Wekler József, a 12/7 üteg tartalékos tüzér, bronz vitézségi éremmel Göttlinger Ferenc tsz. szakaszvezetőt a 12/6 üveg tüzérét tüntették ki.

A nagyszámu közönség percekig lelkes tapsal ünnepelte a szakaszvezetőt, aki fesszesen tisztelgett, és a díszmenetben résztvettek a frontharcosok is.

Délután fél kettőkor ünnepi ebéd volt a Vadászúrtban. Vitéz Szentendrey tábornok, városparancsnok a Kormányzó Úr egész ségére üritette poharát. A katonazenekar a Himnusz játszotta, a városháza melletti téren felállított ágyuk pedig diszlóvéseket adtak le.

A közebeden résztvettek a katonai és polgári hatóságok vezetői. Meg kell itt említeni, hogy a rendezés kitűnő volt minden tekintetben. Most már másodsor tapasztaljuk, hogy a honvédség milyen pompásan és milyen nagy körültekintéssel tud ünnepségeket rendezni.

Délután a város közönsége a ligetben szórakozott. Különösen a bácskertesiek tánc bemutatója aratott nagy sikert. A festői népviseletbe öltözött párok először a sormagyart, majd a körmagyart mutatták be. A golya-tánc következett ezután.

A tizenegy táncoló pár a következő: Bazsantik Kató, Antalovics Erzs, Balogh Er-

Mártonhegyi
luxus gyermek-
otthon csak egészsé-
ges gyermekeknek. Subal-
pin levegő. Gyermekekstrand. Ve-
zető: dr. Székelyné Buljovszky Sári.
Orvosi felügyelet. —: Tele-
fon 166—663. Budapest, XII., Bü-
rök-u. 27. 2-es és 3-as auto-
buszvégállomásnál.

Gyermeküdülő

zsi, Dunbacz Kató, Jánossy Erzsike, Koleszár Annuska, Maros Rózsi, Maros Mariska, Maros Katica, Bazsantik Mariska, Molnár Erzsike, Erdélyi Mariska, Guzsvány Mariska, Solti Veronka, Buják Pál, Guzsvány Mihály, Pópe Mihály, Péter István, Bocsa János, Molnár István, Jánossy Pál, Guzsvány Pál, Buják Pál, Török Péter, Sóta Pál, Koleszár Pál, Guzsvány Antal és Koleszár Pál. A csoportot Soód József vezette, s azok a liget három különböző helyén felállított pódiumon mutatták be gyönyörű táncukat.

Szabadtéri előadás a vármegyeház előtt

Este szabadtéri díszelőadást rendeztek az egyesületek a vármegyeháza előtt. A pompásan feldíszített, gyönyörűen kivilágított szabadtéri színpadon először az egyesített dalárdák énekelték el a Himnusz. Vezényelt Hengen Mátyás. Müller János dr. gyönyörű ünnepi köszöntőt mondott. Lelkes tapsot kapott a szónok.

Az egyesített dalárdák kara ezután Király László karnagy vezényletével énekelt. A ZMKE szavalókórusa a Szózatot adta elő nagy siker mellett. Király László Mécs László: Alázat című költeményét frenetikus siker mellett adta elő. Az egyesített dalárdák kara ezután dr. Kiss Lajos gyűjtéséből adott elő. A bogojai táncgyűjtemény aratta a legnagyobb sikert. Vezényelt Kiss János.

Bernhardt Jánosné Aprily Lajos egyik gyönyörű versét mutatta be. Gromilovics Klára operáriákat énekelt. Hangja gyönyörű, iskolázott. Műsorán más is szerepelhetett volna. Liebhart Éva sikert aratott Mécs László egyik versével.

Király László vezényletével ezután ismét az egyesített dalárda énekkara következett, majd Stebler Ernőné szavalt Szentekitől. A ZMKE szavalókórusa vitéz Somogyvári Gyula Assiagói Madonnáját adta elő. A Hiszekegy eléneklése zárta be a műsort.

Az egész allé pazar fényben ragyogott. A színpadot színes reflektorok világították meg. Az előadást több ezer ember élvezte végig, s az mindenki szívében mint felejthetetlen élmény marad meg. A technikai rendezés kifogástalan volt.

Bezdán ünnepe

Bezdán, június 19.

A község lakossága nagy fénnel ünnepelte meg a Kormányzó Úr születése napját. Az ünnepség már kedden este kezdődött. Fáklyásmenet vonult végig az utcákon.

A nap jelentőségét Bodonyi Gyula főjegyző méltatta. Utána a Bezdánban tartózkodó regőcsoport tartotta meg előadását. Szerdán reggel hat órakor zenés ébresztő volt. A tűzoltózenekar pattogó indulókat játszott és bejárta az összes uccákat. Kilenc órakor ünnepi istentiszteleten vettek részt a község polgárai. Utána a templomudvarban volt ünnepi előadás, amelyet Ruff István tanító rendezett. Sipos Juci szavalt, majd az óvodás gyermekek énekeltek. Fehér Dénes a Mi a haza című költeményt adta elő nagy sikerrel.

Ruff István kántortanító beszéde után, amelyben ismét foglalkozott a nap jelentőségével, s az elmúlt huszonhárom év szenvedéseivel, az énekkar Cziráky: Van egy nép

cimű dalát énekelte el. Utána Csapó Ilona, Szalay Kató és Jagica József szavalt. Az énekhar szerepelt ezután és Schmidt János. Horváth Gyula plébános zárószavaival ért véget az ünnepi műsor. A zenekar eljátszotta a Himnuszt, a Rákóczi indulót és a Bácskai indulót. Délután egy órakor diszebed volt a Talossy féle vendéglőben.

VERBÁSZON már a Kormányzó Úr születésnapjának előestéjén megkezdődtek az ünnepségek. A két Verbász lakossága egyesületek szerint csoportosulva zászlók alatt, fáklyásmenetben végig vonult a községek. Szerdán délelőtt valamennyi felekezeti templomban hálaadó istentisztelet volt, 9 órakor pedig a VSC pályáján Schröder Péter r. k. plébános tábori misét tartott, amelyen testületileg vettek részt egy a magyar, mint a német egyesületek. Délelőtt 11 órakor katonai diszfelvonulás volt.

HIREK

Magyar Hősök

1915. június 20.

Molnár János volt kaposvári 44. közös-gyalogezred (2. század) tizedese a Gorlice-i áttörést követő előnyomulás alkalmával bálulatrámeltő határozottságról, tetterőről és vitézségről tett tanúbizonyságot. 1915. június 20-án Bojana-nál (Lemberg közelében), önként jelentkezett feldeítő járőrszolgálatra. Három emberével a vasut mentén előnyomulva, mintegy 100 főből álló orosz csapatot vett észre. A közelben tartózkodó, öt emberből álló bosnyák járőrt segítségül hívta, az orosz csapat megtámadását határozta el. Embereit oly ügyesen osztotta el, hogy amidőn azok az oroszokra három oldalról meglepetésszerűen heves tüzet zúdítottak, az oroszok egyideig ugyan még ellenálltak, végül is azonban, számszerint 101-en megadták magukat. Az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Felhívás az Iparos Dalárda énekeseihez.
A Magyar Iparos Dalárda vezetősége felhívja az énekeseket, hogy pénteken este nyolc órakor jelenjenek meg a Kaszinóban fontos megbeszélés végett.

Tüzet okozott az égő cigaretta. Ujverbászról jelentik: Kurucz István utazó a Papp féle vendéglőben szállt meg. Elalvás előtt rágyújtott egy cigarettára. A parázs kihullott az égő cigarettából és felgyújtotta az ágyat. Az utazót az utolsó pillanatban mentették ki a z égő ágyból.

Kidobták a vendéglőből — eltört a lába. Bezdánból jelentik: Szántó János napszamos berugott és veszekedni kezdett az egyik bezdáni vendéglőben. A kocsmáros kidobta a részeg embert. Szántó olyan szerencsétlenül zuhant a kövezetre, hogy lábát törte.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A DMKSz verbászi fiókjának vezetősége. Verbászról jelentik: A DMKSz fiókegyesülete vasárnap alakult meg. Az egyesület vezetősége a következő: elnök: Seidl Róbert, alelnökök: Szió Imre, Schmadt Frigyes és Sári Jakab, I. titkár: Szabó István, II. titkár: Garamszeghy János, pénztáros: Andel Károly, ellenőrök: Kiss Gábor. Hauslohner Zoltán, Dudás József és Egri Péter, választmányi tagok: Pecze János, Zelenka Mihály, Gulyás István, id. Buzder János, Réfai Mihály, Madancza János. Fekete Mátyás Fuderer Károly, Rasztovác Péter, Seidl Gyula, Boross Pál, Kovalovszky Lajos, dr. Tessényi Béla, Vigh Márton, Rasztovác János, Gulyás Antal. Éter Péter, Zsigrai Sándor, Keresztes György, Fehér Lajos, Nagy István, Pál Mihály, Feöcze Sándor, id. Halmai Ferenc, Tábori Gyula, dr. Sári Lajos, Varga Péter, Baranyi Ferenc, Punyi Boldizsár és Madancza István I.

Cselényi József Zomborban. Szombaton este Cselényi József a közismert rádióénekes hangversenyt rendez a zombori Vadász kúrtben. Cselényivel együtt fellép a Vadász kúrtben Ferencz Aniko, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja is.

A német nemzeti szocialista párt sajtófőnöke Magyarországon. Wrede Ferenc Ottó, a nemzeti szocialista párt külügyi sajtófőnöke és Babin dr. a propagandaügyi minisztérium sajtóosztályának délkelet-európai előadója egyhetes tanulmányutra Magyarországra utazott.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert a **DARMOL**

Az újvidéki egyesületek együttesen rendezik meg a Hazatérés bajnokságot. Újvidékről jelentik: Az újvidéki sportegyesületek értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy a Hazatérés bajnokságot együttesen rendezik meg. A befolyt összeget szétosztják a sportegyesületek között.

A villamos alá vetette magát egy újvidéki hordár. Újvidékről jelentik: Predojevič Zsivko 41 éves baranyai hordár csütörtökön öngyilkossági szándékból a villamos alá vetette magát. A villamos kerekai kettévágták a szerencsétlen embert. A rendőrség Dr. Horvát Béla főfogalmazó vezetésével megejtette a vizsgálatot.

A SZEGEDI ROYAL SZÁLLÓ CSENDES, TISZTA, OLCSO!

Tarka est Bezdánban. A Zomborban vendégszereplő Szalay szintársulat prózai együttese vasárnap Bezdánban vendégszerepelt a Nagy Sándor féle vendéglőben. A kiváló színészek tarka est keretében mutatkoznak be a bezdáni közönségnek. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Cselényi József nótaestje Zomborban

A világhírű rádióénekes szombaton este 10 órai kezdettel nótaestet rendez a Vadász kúrtben. Fellép még Ferencz Aniko, zongorán kísér Thegze Gerber Miklós.

Nagyobb mennyiségű szén érkezett Szabadkára. Szabadkáról jelentik: Szabadkán az utóbbi napokban nagy tüzfahiány lépett fel. Most azonban nagyobb mennyiségű szén érkezett a városba, úgy, hogy fedezhető a tüzelőanyag szükségletek. Az iparüzemek áttérnek a fa fűtésről a szénfűtésre.

Jelentkezzenek a tüzfűtés és szénkereskedők. A Baross szövetség tüzfűtés és szénkereskedőket, hogy a legrövidebb időn belül közöljék címüket Szűts Mária fakeser kedővel, Szabadka, Mária Terézia park 10.

Viszszakapják pénzüket a Putnik elmáradt gazdavonsatának utasai. Szabadkáról jelentik: Mint ismeretes az áprilisi budapesti mezőgazdasági kiállításra a szabadkai Putnik gazdavonsatot szervezett, amely azonban nem jutott túl a trianoni határon. A Putnik most értesíti mindazokat, akik az elmáradt gazdavonsat viteldiját befizették hogy június 23-28 között visszakaphatják befizetett pénzüket, ha a befizetést igazolják.

Szentgyörgyi tanár Szabadkán. Szabadkáról jelentik: Dr. Szentgyörgyi szegedi egyetemi tanár a C vitamin világhírű feltalálójára Szabadkára érkezett, ahol csütörtökön este a szegedi filharmonikusok által rendezett hangversenyen részt vesz. A professzor Szabadkáról Újvidékre utazik.

Mi az alapja az eredményes védekezésnek a szőlőben és gyümölcsösben? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a kerti többtermelés fokozásáról, a gyümölcsfák gutaütésének a megelőzéséről, az őszibarack felkopaszodásának a megállításáról, a lötétű, levéltetű és hangya irtásáról, a megállott fejlődésű gyümölcsfák kezeléséről, a hasznos rovarokról stb. A színes gyümölcsképet is közöl két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84/c.) kívánatra egy alkalommal e lapra val hivatkozással díjtalanul küld mutatóványaszámot.

Ujverbászi hírek Az ifjusági testgyakorlatokon első ízben 44, másodízben 72 ma pedig már 189-en jelentek meg. — A tanítóképző értesíti növendékeit, hogy az évvégi bizonyítványkiosztás nem június 16-20 között hanem 29-én, Péter-Pál napján történik. — A képesítő és érettségi vizsgákat június 16-30-ig meg kell tartani.

A női betegségek gyógykezelésében a rég bevált természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül biztosan jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

Villamosítják a Budapest—Zágráb—Fiume vasutvonalat. Rómából jelentik: A Popolo di Roma jelentése szerint a Budapest—Zágráb—Fiume vasutvonal villamosítási munkálatai gyorsan haladnak előre. A villamosítás meggyorsítja a horvát területen keresztüli magyar—olasz vasuti forgalmat.

Bácskertes vasárnap felszabadulási ünnepséget rendez. Bácskertesről jelentik: Bácskertes vasárnap rendezi meg felszabadulási ünnepét. Az ünnepség gazdag műsoru. Délelőtt ünnepi istentisztelet lesz, amelyen zászlók alatt testületileg vesznek részt az egyesületek tagjai. A szentmisét dr. Kerner kalocsai kanonok mutatja be. Délután körmenet a Kálváriához, amelynek keresztjét felszentelik. Este a Maros vendéglőben bankett, utána tánc reggelig. — A bácskertes gyöngyösbokrétá ifj. Soód József vezetésével július 6-án, a Délvidék felszabadulásának ünnepségén Újvidéken vendégszerepel.

MINDEN MAGYARNAK A KOZMUVÉLŐDÉSI SZÖVETSÉGBEN A HELYE

A Bácskertes gyöngyösbokrétát meghívták Budapestre. Bácskertesről jelentik: Az ismert bácskertes gyöngyösbokrétát megtisztelő meghívás érte. Paulini Béla, az Országos Bokréta Szövetség elnöke meghívta a Szent István heti budapesti ünnepségekre. A meghívás nagy örömet okozott a községben és megtette minden előkészületet, hogy a bácskertes gyöngyösbokrétá minél nagyobb sikerrel lépjen fel a székesfővárosban.

Ezeröttszáz tagja van a DMKSz bácskertes fiókjának. Bácskertesről jelentik: Bácskertes ünnepélyes külsőségek között alakult meg a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség fiókja. A vezetőséget a következők szerint választották meg: elnök: Sturcz József iskola igazgató, alelnök: Pópe János titkár: Soód József, pénztárnok: Antalovits János, igazgatósági tagok: Junosy Ernő, Szmolentzky József, Guzsvány György, id. Soód József, Guzsvány János, Guzsvány Gáspár, Marások Pál, Guzsvány Antal, Buják Mihály Szklénár István, Buják István, Balogh József, Jánosy Mihály, Balogh József ifj. Erdélyi János, Balogh Sándor, felügyelőbizottsági tagok: Pópe István, Pécsi Pál, és Balogh János. Ötös bizottság: Jánosy Ernő, Guzsvány György, Pópe János, Péter Gáspár és Buják György.

Megnyitják a tenispályák Zomborban A vasuti parkban és a megyeháza mögött lévő tenispályák megnyitják. A teniszezés már folyik, mozgalmas az élet a pályákon. Azok, akik játszani óhajtának, jelentkezhetnek minden nap a Parcséti testvérek divatáru üzletében.

A tengelyhatalmak Északafrikában megnyerték a világtörténelem legnagyobb gyarmati csatáját

A szollumi angol vereség nagy hatást gyakorol Amerika közvéleményére

Róma, június 19.

A Popolo di Roma vezércikkében leszögezi, hogy a Szollum környékén lezajlott harcok úgy a hadbavetett harciesszűkök, mint a küzdelmekben résztvevő katonaság száma tekintetében a hadtörténelem legnagyobb gyarmati csatáinak tekinthetők. A tengelyhatalmak a harcok során olyan súlyos vereséget mértek a brit egységekre, amely éreztetni fogja hatását a háború további alakulásában. A hetedik angol hadosztály teljesen megsemmisült. A tengely légierei a küzdelmek alatt állandóan uralmuk alatt tartották a légteret és 31 angol gépet megsemmisítettek.

Más olasz lapok megállapítják, hogy az angolok Sollumnál rendkívül nagy erőket vetettek harcba. A gépkocsin szállított gyalogsági hadosztályokon kívül két, egyenként 4-500 harciesszűből álló páncélos dandár indult támadásra. Wawel tábornok azt

remélte, hogy ezzel a tekintélyes haderővel megismételheti decemberi előretörését. A támadás rövid három napon belül katasztrófával végződött, amelynek következményei az angolok északafrikai helyzetére nem maradnak el.

Bár még nem ismerik pontosan az angoloknak Sollumnál okozott veszteségek mértékét, azt hiszik, hogy a német-olasz bekerítő hadművelet során elpusztított vagy elfogott angol harciesszűk száma meghaladja a kétszázat.

A Tribuna szerint a szollumi vereség az egyiptomi területek szélén felsorakozott angol csapatoknak nemcsak támadó, de védekező erejét is meggyengíti. A közepes harciesszűkben és emberanyagban elszervezett angol veszteségek igen jelentősek és hozzá kell még fűzni, hogy teljesen megsemmisült a Tobrukban körülzárt angol csapatok felszabadításának terve is.

Déljött tiz órakor a nagytemplom előtt térségen megvendéglő oszonnához terítették, mialatt benn a templomban hálaadó istentisztelet volt. A misét Hegedüs Lénárd dr. esperes-plébános végezte, majd gyönyörű beszédet intézett az áhítatos, új honfoglalókhöz. Többek között megemlítette a házasság szent kötelességét és fogalmát, majd élő mintaképpül állította a csángókat valamennyi egykerendszerkövetőnek. Egyetlen csángó, vagy székely család sincs legkevesebb öt gyermek nélkül, de nagyon sok családnak tizen felül is van gyermeke!

A hálaadó szentmise után új testvéreink rendben elhelyezkedtek a roskadásig megrakott uzsonnázó asztalok mellett. Megható volt látni, milyen csodálkozó tisztelettel nézték és simogatták a pirosan-puposan mosolygó, fehérbélű bácskai cipókat; — Hutánról velük jött papjuk, Széll Lajos káplán, mondta el az asztali áldást, s miután mindenki elfogyasztotta uzsonnáját, — az egy-egy nagy tányér illatos- és izletes bácskai gulyást a járási parancsnok rendelkezése a hatósági közegek elvezették telepes testvéreinket új otthonukba. Másnap, szerdán az ujonnan megérkezett 1500 lelket Nagyjárára (volt Nisityevóra) és Babapusztára irányították.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Német lap Magyarország megnagyobbodásáról

Berlin, június 19.

A Deutsche Allgemeine Zeitung budapesti tudósítója a megnagyobbodott Magyarország című vezércikkében a legutóbbi magyar népszámlálás adataival foglalkozik. A lap többek között megállapítja, hogy Magyarország állománya a trianoni szerződés Magyarországgal szemben csaknem megkétszereződött. A magyar népesség egy tombben élő tömegei hazakerültek és ezt az ország minden barátja örömmel üdvözölte. A magyar nemzet büszkén állapíthatja meg, hogy a lehetőség határain belül megint saját zászlaja alatt egyesítette a magyarságot.

A magyar országgyűgyarapodás egyik különösen örvendetes eredménye, hogy Budapest, mint politikai, kulturális és közigazgatási főváros, visszakapja régi szerepét. A főváros mellett sok nagy vidéki város is újból átveheti környezetének természetes vezető szerepét. Megint jelentősekké váltak az Alföld nagy városai: Debrecen és Szeged, a magyar Erdély fővárosa: Kolozsvár, ugyancsak Nagyvárad és Szabadka, valamint Kassa, a Felvidék fővárosa és Ujvidék, a dél magyarországi német lakosság ősrégi kulturális központja.

A ZSIDÓKÉRDÉS RENDEZÉSE FRANCIAORSZÁGBAN

Mint Vichyből jelentik, Xavier Vallat, a franciaországi zsidókérdés rendezésére kinevezett általános biztos nyilatkozatban meggyarazta el a sajtó képviselői előtt a most közzétett új zsidó statutumot. Kijelentette többek között, hogy a szabad pályákra néz-

ve numerus clausust vezetnek be. A zsidó ügyvédek és orvosok száma nem haladhatja meg a nem zsidó orvosok és ügyvédek két százalékát. Ebbe a két százalékba elsősorban a frontharcosokat és zsidó származásu hadirokkantakat veszik fel. Rövidesen kiadásra kerül azonkívül egy törvény, amelynek értelmében három százalékra csökkenti a francia egyetemeken felvehető zsidó hallgatók számát. Előkészületek folynak végül egy törvény kibocsájtására, amely rendezi az ingatlanok és áruházak zsidók részéről történő vásárlását. Rövidesen sor kerül azonkívül a zsidók pontos számának megállapítására Franciaországban.

AMERIKA MOSZKVA MEGNYERÉSÉRE TOREKSZIK

Róma, június 19.

A Gazetta del Popolo jelentése szerint Rooseveltnek újabb tervei vannak Donovan ezredessel, aki annakidején beutazta Európa több fővárosát és híveket akart szerezni az angolszász szövetségnek. Az olasz lap értesülése szerint Roosevelt Donovan ezredest külön küldetéssel Moszkvába akarja küldeni. A lap ezzel kapcsolatban megemlékezik arról, hogy Donovan jugoszláviai küldetése milyen gyászos véggel járt. Rómában rámutatnak arra is, hogy az összes hasonló amerikai próbálkozásokra a tengelyhatalmak tényekkel válaszolnak, ezt bizonyítja a legújabb egyiptomi angol offenzíva összeomlása is és a tengelyhatalmak újabb nagy győzelme Tobruknál és Sollumnál.

A Bajmók melletti telepekre megérkeztek a bukovinai csángók

Kedden, és szerdán Bajmokra érkeztek a csángók és székely telepesek. Kedden 1050 lélek foglalta el új honát a bajmók melletti Ráta-telepen, ahol majdnem huszonhárom évig a montenegrói telepesek laktak. Ezeket már napokkal előbb megtisztították

a telepet, s a község rendbehozta a lakóházakat, majd fertőtlenítette a lakásokat, hogy messziről érkezett testvéreinket azonnal elhelyezhesse új hazájukban.

A keddi elsőszámú csoportot Bajmók község valóságos ünnepi díszben fogadta.

A képviselőház ülése

Budapest, június 19.

A képviselőház csütörtökön 8 óras ülésében folytatta a közellátást veszélyeztető vényjavaslat vitáját. A vitában Lázár Imre, Csor Lajos és Bertalan Kálmán képviselők vettek részt.

A napirend előtt Tasnádi Nagy András elnök megemlékezett a Kormányzó ur születésnapjáról.

Daloslavok Szabadkán

A délvidéki énekkarok számbavétele és a korszerű magyar kórusmozgalomba leendő intézményes bekapcsolása végett a Magyar Dalos Egyesületek Orsz. Szövetsége dr. Ripka Ferenc ny. főpolgármester, elnök vezetésével szervező értekezletet tart június 29-én Szabadkán, a visszatért Délvidék legnagyobb városában. Az értekezleten melynek előadója Bárdos Lajos zeneművészeti főiskolai tanár, országos karnagy, képviseltetik magukat az összes délvidéki dalos egyesületek, annál is inkább, mert aznap fogják leleplezni Szabadka felszabadulásának emléktábláját a most már történelmi nevezetességű szabadkai pályaudvar épületén. 28-án este a Beszkárt Budai Dalegyesületnek lesz ünnepi hangversenye ifj. Lányi Ernő vezetésével a Szabadkai Magyar Olvasókör színháztermében, mely a megszállás éve alatt is otthona volt a város magyar kulturéletének; közreműködik Basillides Mária énekművésznő, a M. Kir. Operaház örökös tagja, Fricsay Ferenc karnagy, a Szabadkai Magyar Olvasókör szaktanagya vegyeskarát Fehér Ödön vezényli, dr. Fülei Szántó Endre min. osztályfőnök, a Dalos szövetség orsz. ügyvezető elnöke pedig a magyar dalok és a Délvidék kapcsolatairól tart előadást. Az érdekes, mozgalmas Szabadkai Daloslavok védnökségét Bittó Dezső tábornok, Szabadka városparancsnoka vállalta.

SZELLEMI ÉLET

Sinka István

a népiességről, a népiségről és a magyarságról

(A Kolozsvári Ellenzékből vesszük át ezt a cikket)

„Én nem szólok... A szívem galamb
Vergődve szállok a fénybe
s a sok dicső alvót lesem...
Ugy szállok... Szállunk néhányan,
szaggatva, rugva, éhesen.

(Sinka István: Denevérek honfoglalása, XXI. énekből).

A múlt évek szomorú nyarának egyikén kis szamosmenti református községbe gyűltünk össze, hogy főiskolás életünk apró, de annál nyomasztóbb kérdéseit megtárgyaljuk. Vagy ötszázan voltunk. Tanárok, diákok; fiúk és lányok egyaránt. Kiutat kerestünk életünk zavaraiából, erőt szándékoltunk meríteni egymás lelkéből és győzni a ránk szakadt történelmi küzdelemben. Nyomott hangulatban üldögéltünk a parányi templomkertben. A templomka egyszerű, fehérre meszelt falainak nemes vonalai az égre irányították tekintetünk s az istenháza körül roskadozó házak a népre figyelmeztettek. Az irány, a cél példázattal, kitartás és bátorság mindannyiunkban volt. Mégis... mégis mintha hiányzott volna lelkünkben valami. Talán a hit...

...és ekkor toppant be közénk Sinka István. Nem élő személyében, hanem verses-kötetével. Élő szellemével. Egyetlenegy példánya került tájainkra s az induláskor már csak lapokból állott a kötet. Szétszedtük. Emlékeztetül vittük magunknak arról a szomorú nyárról. Ekkor költöttünk — erdélyi ifjúság — személyes ismeretséget a költővel...

Azóta sokszor találkoztunk a betűk rengetegében, míg az első erdélyi magyar könyvnap végleges örömeinket is meghozta: kezetszorítottunk egymással. Ugy tűnt most is, mintha a kis cinteremben volnék, körülrajzoltan ugyanazokkal a kérdésekkel, kezében a „Vád”-dal s a völgyi Szamos kanyargása az örök magyar szellem útját jelezné...

Fiatal diákleányok tömegéből csempésztem ki Sinka Istvánt, hogy beszéljünk a költészetéről, a magyarságról, feladatokról, a magyar életről. A költészet sokat hangzatosított válságáról kérem véleményét.

— Sok vita folyt erről az utóbbi évtizedben. Magyarazata pedig oly egyszerű: nem voltak jó versek. A költők a külső formákat keresték, hangzatosságát és csiszoltóságát s elhanyagolták lényegét. A vers formája hideg jégparang, izzó lélek és lobogó hit kell megszólaltatására. Amióta van jó vers és vannak jó verskötetetek, kél a vers. Észrevette a közönség, hogy ez nem csupán külső csillogás, hanem, hogy a művészet síkjában ott a szociális kérdések halmaza. Tudom, vannak program és pártpolitikai versek, ez azonban nem művészet! A mai politikai élet zűrzavara kedves a magát programokban kiélő program-dilettantizmusnak s létrehozott egy lobogóhaju titán-költő típust. Pártok és egyéb csoportosulások „költő”-nek kiáltják ki, érvényesülése percek kérdése s minden bokorban terem egy irodalomellenes irodalmat.

— Mikor győz a népies irányzat?

— A népies irányzat soha nem található önmagára, mert ez a népieskedés úgy, ahogy irodalmunkba betört, el is tűnt. A népies irányzat téves utakon kalandozott: a helyes utat a népi, ami ma már olyan hatalmas és olyan erős, annyira a népből jött és annyira a népben gyökerezik, hogy csak akkor tűnhet el, ha megszűnne maga a nemzet és kihalna a nép. Ez a két fogalom-valóság örök és sérthetetlen. Másról lehet itt szó: a népi irodalom — az igazi irodalom — ezer éve

csak elmerülten élt, mert nem volt alkalma — mint most —, az igazi megnyilvánulásra.

— Hogyan kapcsolódik a művészet és a politika?

— A költőnek és az írónak nem lehet kötelességévé tenni, hogy politikailag is kiálljon műveiben hirdett eszméi mellé. A költő hirdeti, a társadalmat alakítja, híveket szerez meggyőződésé számára s végső kifejeződésében odajut, hogy a hirdett gondolat politikailag is érvényesül. Legyünk tisztában azzal, hogy az az irodalom, amit mi mivelünk, nem szórakoztató irodalom. Ezt mások kellene elvégezzék (Végzik sokan, csak rosszul...). A mi irodalmunk nemzetformáló. Tanítás az egész nemzet részére. A népmilliók szívében él a gondolatunk, ott szunyadnak eszméink, de nem tudnak megszólalni, nem ömlenek hangokká a lényeg nem talál megtestesülésre. Mikor azonban valaki megszólal s szavaiban a nép gondolata, szíve és fájdalma zokog, százsoroson érzi és vallja magáénak és némán, de boldogan nyugtazza: ez az én nyelvem, az én hangom.

— Irodalmi estet tartottunk egy alföldi városkában. A paraszti réteg mellett az értelmiség is ott volt. Néhány versemet olvastam fel. A paraszt nem tapsal, hanem közbeszólásával ad kifejezést tetszésének, vagy helytelenítésének. Verssoraim gyakran kiváltották az „ugy van”, „helyes” közbeszólásokat, de ellenkezőjét is az értelmiségek közül. Csakhamar parázs vita keletkezett fejem felett. Másnap a hatóságok igazoltak... de mindezzel csak azt akartam igazolni, hogy nem igaz az a megtevesztő állítás, amelyik szerint a paraszti réteg nem érti és nem értékeli a verset és a költészetet. Érti, csak az ő nyelvén kell szólni hozzá.

— A kritika nem emlékezik meg rólam, vagy ha igen, gunyolódó hangon. A felém áradó csufondáros szavak ellenére, mögöttem mégis egy nép van. Még pedig az a nép, amelyik tágra nyitott füllel figyel Veres Péter politikai fejtegetésére és issza magába szavait. Veres Péter, Erdélyi József s az én elgondolásaim ugyanazok, csak formáink mások. Egyikünk beszélget soraiban velük, másikunk rimbe önti szavait.

A „megharcolt harc” után érdeklődöm. Göröngyös utakon indultak nehéz küzdelemre.

— Mi mögöttünk valóban egy küzdelem megharcolt élet áll. Egymásról nem tudva, Veres Péter a kubikos árok mellől, Sértő Kálmán a kis zsellérsorsból, én a nagybirtok cselédsorából, Németh László és Kodolányi János a középosztályból és még annyunk innen és onnan indult utnak. De találkoztunk egy közös eszmében. Tehát minden, ami szavunkban izzik, az hiteles, bizonyítható. Híveink — akik híveink — bizonyosan érzik, hogy munkánk nem irodalmi elkenés, nem rózsaszínű nosztalgia, nem szép-lélekfűtötté ködkergetés, hanem a való élet.

— Az ut biztos, melyen haladunk. Író-társaink, akik zsebünkben hordják diplomás európaiságukat és a nyugati tudományokat ujjajk körül forgatják „biharopárnek” és műveletlennek tartanak. De inkább maradjunk magyar vonatkozásban „biharopárnek” mint nemzetközi vonatkozásban „európarnek”. S kár, hogy nem látják „kiműveltségük” milyen tehetetel számra...

— Milyen különbséget lát az igazi magyar szellemnek erdélyi és a hazai fogadtatása között?

— Szinte azt mondhatnám, hogy az erdélyi lélek és gondolkodás sokkal hamarabb megért minket, mint az anyaországi. Az erdélyi ember sokkal reálisabb, mert az élet tanította meg észszerű gondolkodásra s ennek a valóság-törekvésnek tükrében talán

Vállalkozók, építészek,
mérnökök, építőiparosok

nélkülözhetetlen szaklapja; a 62 éves

Vállalkozók lapja

Összes közmunkák, közszállítások

Kérjen ingyenes mutatószámát a kiadóhivataltól:

Budapest, VI. Teréz krt. 50

hamarabb és könnyebben felfogja a népi költészet súlyát: hogy viszonylik ez a népi költészet nemzeti problémánkhoz.

Szabó Endre.

200 négyszögöl

— Író a könyvről —

Először vettem kétszáz négyszögöllet a Velencei-tó mellett, azután odakerült egy házikó, majd annyit beszéltem életemnek erről a nagy eredményéről, hogy önmagam unszolására könyv is született 200 négyszögöl címmel. Az elfogult ember — szörnyű ember és most tudom, hogy én is az vagyok! Mert lám: nemcsak a könyvet, hanem a szerkesztői elnézés és kegy segítségével még a kritikát is én írom. Tudom, tulás ez és ha szabad, lehet, máris bocsánatot kérek! De amikor az ember nemcsak az írását, hanem a témát is magáénak mondhatja, csoda-e, hogy beleesik a majomszeretet vermébe? Én beleestem, pedig irtam már szindarabokat (elő is adták!), irtam könyveket (és kiadták!) nem féltettem egyiket sem, de ez a 200 négyszögöl (pedig már a könyvpiacra van) még mindig nyugtalanít! Ugy vagyok vele, mint a mamácskák az ujszülöttel, huszár a lovával, vadász a vizslájával (minek folytassam?) — mint mindnyájan azzal, akit, amit szeretünk!

De térjünk csak a tárgyra, mondd Te, kedves, félelmetes Olvasó: jó ez a könyv, vagy rossz? Ez itt a kérdés!... Hát most mit mondjak?... Legyek szerény, hogy így meg úgy, irtam egy tiszteletreméltó próbálkozást, de ezt döntsék majd el azok, akik olvasák... vagy pedig mondjam meg az igazat, hogy bizony-bizony jó könyvet irtam? Hát ha már a Szerkesztő Ur rám bizta ezt a kérdést, bizony megmondom, bizony leírom: nekem tetszik ez a könyv!!! Tetszik elsősorban azért, mert igazat irtam. Igazat irtam arról, hogy mélységesen utálom a várost és öszinte szívből kívánom, hogy velem együtt még sokan utálják a városi életet! Megírtam, hogy nincsen félelmetesebb és rémisztőbb annál, mint amikor az ember, a Család unszolására elkezd telket keresni, autóbuzson cipelik ide-oda, prospektusokat nyomnak a kezébe és úgy bánnak vele, mintha egy hidon állna és arról a hidról a jeges vízbe akarja valaki letaszítani! Végül azután (ez a könyv nagyobbik fele) megírtam azt, mit jelent telektulajdonosnak lenni és micsoda királyi érzés, amikor megvan a kétszáz négyszögöl, fáink vannak, állataink vannak, gondunk van, örömünk van, családunk van, amely mindig mást akar, barátaink vannak, akik nálunk szeretnének nyaralni, rokonaink vannak, akik mindig váratlanul érkeznek, de hát azért (fel a fejjel!) csend is van, napfény is van, béke is van, virág is van!

Neked irtam ezt a könyvet, Olvasó, egy új műfajt — vidám regényt a kicsi telekről, a kicsi házról. Modern robinsonád ez a könyv, amelyet a kiadói szeretet Nemes Török István igen finom, szép rajzaival díszített föl. Az volt a célom, hogy egy kicsit kiszabadítsak mindenkit — aki kezébe veszi a könyvet — a szabad levegőre, Árkádiába, a természet Álomországába, továbbá a fűvek, fák, állatok és halak közé, ahol rózsaszínű szemüvegen keresztül lehet mindent látni és ahol (őszintén mondom) — béke van! Azt hiszem, becsületes ez a cél. És mivel a cél szentesíti az eszközt, egy gondolat, bizony jó ez a könyv! Csak egyet kérek: vegyétek és olvassátok! Ez az én szerény, de jogos kérésem!

Dékány András.

Séta közben

Bennünket, öreg zomboriakat, akiket a sors már megkímélt attól, hogy a 22 éves szerb megszállás alatt látogassuk az iskolákat, örömmel tölt el, hogy ismereteinket még a jobb világban szerezzük, történelmünk, irodalmunk nagyjaival, a magyar helyesírással még a boldog béke világában ismerkedtünk meg, épp ezért szomorú megállapítanunk, hogy a nap nap után utcára kerülő magyar utca feliratok és cégtáblákról kétségbeejtően ordít le a helyesírás-tudatlanság.

Ha különösebb ambíciónk nem lenne, csupán az, hogy utcáról-utcára járva állapítsuk meg, kik és mily mértékben vétettek nyilvánosan a helyesírás és anyanyelvünk ellen, sok időre lenne szükségünk, mert városunk elég nagy, így csupán sétautunk alkalmával jegyeztük fel az éppen szemünk elé kerülő különböző feliratokat és azok hiányosságait.

Sétánk során a vasutállomásról befelé a kellemes nyári idő ellenére is összebongozunk az első utcafelirat láttán: Vaspálja utca, így íj-vel. Még fel se ocsudunk, pár lépést teszünk csak, már a szép lombos Rákóczi ut következik, a sarokház falán az utcafelirattal: Rákóczi utca y-al, ezzel szemben a Városház Gyula utcán a felirat Városház-vel, és hős vértanunk utcája Schweidlnék irva, pedig hát városunknak kevés híres nagy szülöttje van, könnyű volna megtanulni, hogy 48-as honvédtábornokunk csadaí nevét Schweidlnék írta. A város sok utcáját nem járhatjuk végig, ez nem is foglalkozásunk, de valószínű, hogy a jobban ráérő még sok helytelenül írt utcanévre bukkanna.

Az utcafeliratok mellett feliratok az utcán: A főutcán nem tulságosan nagy betűkkel, de észrevehetően, sőt kiméltlenül kiált le a cégtábláról: Villamosságai vállalat (egy l-lel) mintha az l betűs halmozáson spórolni akart volna. Csak át kell nézni a másik oldalra, nagy mérgezősükre a cukrászdán ott merészkedik a felírás: CUKRÁZDA.

Ezt a elírást egyébként több cukrászüzem is lemintázta: Kissé messzebb, mintha a fülünk csavarnák: ZÁGRÁBI SZERB BANK FŐK szavak egymás mellett. Igaz, hogy ideiglenes vászon cégtábla, szeretnők remélni, hogy a cégtábla is, a bank is ideiglenes.

A Széchenyi körúton hatalmas cégtábla: Pulitzer Manó (a világejt sem t-vel, akár a Dr. Auspic István orvos táblája szerb fonetikával). Veszek eladók különféle ruhákat, butorokat és háztartási cikket. Rendben van, vegyen, de legalább a háztartási cikket vegye két k-val.

A Sziklai bazár nem vesz, hanem elad, de nem gramofont, hanem gramofont, mert így hirdeti cégtáblája.

Bosszankodás közben megfájdul a fejünk, tán aszpirint vennénk, hamar ráakadunk a patikára, ahol szép fekete betűk hirdetik, hogy ez az UGYELLETES gyógyszer-tár, jó annak, akinek ilyen és hasonlókért nem fáj a feje.

Most, az egyes utcák végleges elnevezését megállapították, sőt a táblák is készülnek már, hogy újra hasonló hibákba ne essünk. Talán meg lehetne bizni ott a városházán egy értelmes tisztviselőt, aki bokros teendői közepette is szakíthatna magának időt arra, hogy a nyílt helyekre kiteendő feliratokat előzetesen átnézzék és ha szükséges helyesbítsék. Erré helyesírásunk és édes anyanyelvünk is kötelez. (-d.)

Cserkészshírek

A Pécs melletti vasasi cserkészparkban megtartandó táborozásra és őrvezetői tanfolyamra Zomborból hét cserkész jelentkezett. Többen jelentkeztek a határidő lejártá után is, sajnos ezek elkéstek, s nem mehetnek. Holnap már fiatal cserkészek hangjától lesz vidám a vasasi park s ez lesz az

Az ifjuság vezetése terén vár nagy feladat a Közművelődési Szövetségre

Óbecse, június 18.

A DMKSz fiókegyesület vasárnap alakult meg. A közgyűlést dr. Draskóczy Ede, a szervezőbizottság elnöke nyitotta meg. Indítványára hódoló táviratot küldtek a Főméltóságú Kormányzó Urnak.

Nagy Iván dr. beszédét lelkes taps fogadta. Nagy Iván dr. beszéde során visszapillantást vetett az elmúlt huszonhárom év küzdelmeire. A Szövetség munkájáról szólva kijelentette, hogy különösen az ifjuság nevelése terén vár nagy munka a Szövetségre.

Nagypalócz Mihály korelnöksége alatt azután a következő vezetőséget választották meg: elnök: Szmik Gyula gyógyszerész alelnök: Karácsonyi Imre titkár, Martalics Gyula, pénztáros Balaska Antal, I. ellenőr: Hagymási Péter, II. ellenőr: Bácskay László, III. ellenőr: Klemm József, felügyelőbizottság: Inhoff István, Komáromi István, Bárány Lajos, póttagok: Páthy Ferenc, Banai Péter, dr. Klemm Ádám, választmány: Bálint József, Beretka János, Brankovics Gyula, Bottha György, Balázs Lajos, Buruzs György, dr. Buzogany Mihály, Budai András, Buttás János, Beretka János, Balzam Ferenc, Boconádi József, Cziráky-Fetter Im-

re, Csizofszki István dr. Draskóczy Ede, Drapos János, Faragó József, Gortva Antal Gál Ferenc, Gyurcsik János, Gyurcsik István, Horváth Péter, Horváth Sándor, Hodik Dávid, Janiga Sándor, Józsa Ferenc, dr. Klimes-Szmik Jenő, Kovács Sándor, Kisuccai Antal, Karácsonyi Pál, Kukoła Ferenc, Kolovics Ferenc, Kiss Imre, id. Knecht Andor, Kocsis György, Kádas Lajos, Kiss Ferenc, (sárvári), Kinka János, Karácsonyi János, Komáromi Mihály, ifj. Majoros Tamás, Mézáros József (Péter fia), Nagy-Palócz Mihály, Nagy István, Nagy Mihály (sőregi) Németh András (feles) Nagy József, Nothof, Károly, Németh György, Nagy Dezső, ifj. Porteleki Pál, dr. Réh Dezső, Rác Imre, Ruzitska Mihály, Sándor Pál, Solti Ferenc, Sági János, Szonomár László, Szabó Döme, Tokos József Tancos István, Vasas József, Velő Sándor, Varnyu István, Zórad Béla, Zsivánovics Ferenc, póttagok: Agacs Lajos, Börcsök Károly, Balázs János, Bencsik István, Dér Géza, Drapos Sándor, Ferenc András (János fia), Ferenc László (Márkus) Januskó Antal, Juhász Béla, Hegyi Ferenc, Kocsik Károly, Keszégh Béla, Megyeri Ferenc, Nagy Lajos, ifj. Nagy Mihály, Papp Péter, Rajslai Lajos, Tóth Mátyás Takács Ferenc.

Bukarest mellett lezuhant és porráégett egy utasszállító repülőgép

Tizenkét halottja van a szerencsétlenségnek

Bukarest, június 19.

A bukarest—baneasani repülőtéren, szerdán délelőtt borzalmas repülőszencsétlenség történt, amelynek 12 halottja van. A halottak legnagyobb része ismert német személyiség, közöttük a bukaresti német követség sajtótanácsosa.

Réggel félkilenckor startolt a repülőtérről a Lares román légiforgalmi társaság Douglas-típusú menetrendszerű utasszállító repülőgépe Szófia felé, a kifutás azonban nem sikerült s a gép egészen alacsonyról lezuhant. A lecsapódásnál felrobbant a mo-

tor, kigyulladt a benzin s a gép, mielőtt segítségére siethettek volna, pillanatok alatt elégett. Tizenketten ültek benne s valamennyien elpusztultak. Mire a mentőosztag odaérkezett, már csak a megszenesedett holttesteket találta meg.

A tizenkét halott közül hárman a repülőgép személyzetéhez tartoztak, a többi pedig utas volt: két román és hét német állampolgár, köztük a bukaresti bolgár követség tanácsosa és a német követség sajtóattaséja is életét veszítette.

első alkalom, hogy bácskai gyerekek is részt vehetnek magyar cserkész táborozáson. Lelkesedéssel engedjük utnak a fiukat, s örömmel vegyes kíváncsisággal várjuk őket haza, mint nálunk az első magyar kiképzést nyert cserkészeket. Vigyetek fiuk magatokkal az utra jó kedvetek mellé nagy adag vasakaratót is, mert csak kemény és kitaró munkával sajátíthatjátok el a magyar cserkészek kiváló tulajdonságait. Jó cserkészek vagytok, de ez ma nem elég, magyar cserkészsé is kell lennetek. Így gyertek haza! Jó munkát!

Akik elkéstek a jelentkezéssel ne essenek kétségbe, valószínűleg lesz e nyáron még több alkalom is táborozásra s tanfolyamra. Minden cserkész örül, hogy a szülőik körében megértésre talál mozgalmunk, s hogy gyerekeiket minden további nélkül küldik táborozásra. Dr. Herman táborparancsnok személye garancia az igazi cserkész szellemért, melynek ő egy kiváló megtestesítője.

Minden szülőnek tudnia kell, hogy a cserkészlet a nevelés terén anyát és apát helyettesít, olyan irányban és olyan eszközökkel nevel, melyek meghaladják a munkában elfoglalt emberek lehetőségeit. Célja az, hogy olyan embereket neveljen a társadalomnak és hazának, kik minden körülmények közt megállják helyüket, kikre minden tekintetben építeni lehet, kik önzetlenül csak azt nézik kinek és hogyan lehet-

nek hasznára, mert jót tenni az egyik legfőbb cserkész erény. Egyes jellem, testvériesség, baráti és bajtársi viszony, tökéletes fegyelem és önfegyelem, szolgálatkészség katonás rend, határtalan hazaszeretet, isten féltés: ez az igazi cserkész. S az út ehhez a cserkészlet.

Kormányzó Urunk születésnapján rendezett ünnepi diszkivonuláson és táborigén a cserkészek testületileg vettek részt. Trombita és dobszó mellett katonás rendben vonultak fel, s nem egy szülőnek ragyogott könnytől a szeme, ahogy fiát, lányát ott látta, a katonaság nyomában, mintegy előkészületben a haza szolgálatára. (Zs. M.)

Összeszurkálták a bezdáni kisbíró

Bezdán, június 19.

Véres verekedés zajlott le Bezdánban, a vasuti vendéglő ivójában. Kovács János 36 éves napszámos összeszólalkozott Kiss Dóka Laci 36 éves községi kézbesítővel. Kiss nekitámadt Kovácsnak, akit felpofozott. A napszámos előrántotta zsebkését és azt többször a kisbíró testébe döfte. A szerencsétlen ember vértől borítva esett össze. A szurkáló ellen megindult az eljárás, a kisbíró állapota súlyos, de nem életveszélyes.

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.

3602/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

HIRDETMÉNY.

A visszafoglalt déli területeken termelt nyers- és olvasztott faggyu árának megállapítása.

Fenti 3602/Vkf. kat. közig. 41. sz. rendelettel megállapítottam a visszafoglalt déli területeken termelt nyers- és olvasztott faggyu eladási árait.

Fenti rendeletet a járási (városi) kat. pság-oknál az érdekeltek rendelkezésére áll.

Aki a rendelet intézkedései ellen vét, megtorlásban részesül.

A rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

WERTH HENRIK s. k.,

gyalogsági tábornok,

a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

««OOO»»

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.

3871/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

HIRDETMÉNY

A kereskedelmi és magánalkalmazottak betegségi, baleseti és aggkori biztosításának ellátása tárgyában.

Mindazok a munkaadók, akik kereskedelmi vagy magánalkalmazottait betegségi biztosítás végett a »Mercur Kereskedelmi és Magánalkalmazottak Egyesülete, Zágráb, Betegsegélyező Pénztára«-nál, vagy a »Belgrádi Kereskedelmi Ifjak Egyesülete Betegsegélyező Pénztára«-nál jelentették be, illetőleg, akik alkalmazottainak nyugdíjbiztosítását a belgrádi Nyugdíjintézet látta el, kötelesek kereskedelmi és magánalkalmazottait ennek a hirdetménynek kifüggesztésétől számított 8 nap alatt a munkaadó üzeme, vállalata stb. szerint területileg illetékes munkásbiztosító hivatalhoz, vagy annak kirendeltségéhez a többi munkavállalókra (alkalmazottakra) érvényes szabályok szerint bejelenteni. Ez a bejelentés kötelezettség mindazokra a munkavállalókra kiterjed, akik 1941. évi március hó 1-én már alkalmazásban állottak, vagy ezt követően léptek alkalmazásba, még abban az esetben is, ha az alkalmazottat a munkaadó az elől említett pénztár valamelyikénél annak idején már bejelentette vagy ha valamelyik munkavállaló ennek a hirdetménynek kifüggesztését megelőzően, de 1941. évi március hó 1-je után az alkalmazásból kilépett. Amennyiben 1941. évi március hó 1-jét követően az alkalmazott javadalmazása változott, ezt a változást is egyidejűleg be kell jelenteni, valamint be kell jelenteni a munkából kilépést is a munkásbiztosító hivatalhoz (kirendeltséghez). Azokat a kereskedelmi és magánalkalmazottakat, akik ennek a hirdetménynek kifüggesztése után lépnek alkalmazásba, a többi munkavállalókra érvényes rendelkezések szerint kell területileg illetékes munkásbiztosító hivatalnál (kirendeltségnél) be-, illetőleg kijelenteni.

A területileg illetékes munkásbiztosító hivatal a teljesített bejelentések alapján a szóbanlévő munkavállalók után 1941. évi március hó 1-től kezdődően ki fogja róni a betegségi, a baleseti és az aggkori biztosítási járulékokat. Ha azonban a bejelentést teljesítő munkaadó igazolja, hogy a szóbanlévő alkalmazottai után a március hóra esedékes járulékokat a legelől említett pénztárak valamelyike, vagy a belgrádi Nyugdíjintézet már kirovta és erről a kirovásról a munkaadó már fizetési meghagyást kapott, a kirovárra illetékes munkásbiztosító hivatal a kirovást mellőzi.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok,

a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Szórol-szóra

UTOLSÓ FIGYELMEZTETÉS

»A magyar közvélemény meglehetősen hosszú idő óta várja, hogy a zsidóság, különösképpen pedig annak vezető intelligenciája végre felismerje helyzetét és levonja annak konzekvenciáit. Husz év küzdelme, olykor reménytelennek látszó erőfeszítése után a magyar társadalom minden rétegében megszilárdult a meggyőződés, hogy a zsidóságot ki kell szorítani az országból a pozíciókból, amelyek birtokában szellemi és anyagi diktatúrát tud gyakorolni a magyarság fölött. Néhány rövid hasábon rövid volna kifejtetni, hogy hányféle erkölcsi, gazdasági, szociális ok érlette meg ezt a meggyőződést. A zsidóság azonban a maga végezetesen szűk látókörével még mindig csupán az »izgatás« eredményének, legjobb esetben a világrámlatoknak tulajdonít mindent. Makacsul hiszi, hogy ha az ugynevezett izgatás, vagyis a keresztény tömegek higgadt véleménynyilvánítása és a magyar sajtó szabad állásfoglalása elfojtható, ha valami isteni csoda folytán visszajukra fordulnak a világpolitikai konstellációk, akkor egyszerre rendbe jön minden és a békeszerződésekben első pontként fogják kikötni, hogy Grünzweig Izidor a Dob-utcában nem vesztetheti el iparigazolványát Ezt az okatlan optimizmust a tényeknek tökéletes félreismérése okozza, hogy a zsidó hatalmasságok csökkönyösen ragaszkodnak kulcsállásaikhoz, nem hajlandók megszivlelni semmiféle okos figyelmeztetést, humánus tanácsot, mert azt hiszik, hogy az utolsó percben valami mégis történni fog.

Itt az ideje, hogy a liberális kapitalizmus vezetői szót értsenek, mert ma még biztosítva van részükre az önkéntes, sőt angyalos távozás lehetősége. A kényszerintézkedéseket felesleges bevárniok. A remények ugys elhervadnak, a vágyalmok szétfoszlanak és a maga valóságában itt marad a magyar zsidókérdés. Független a világpolitikától, független minden harctéri hírtől. A nemzet megoldást kíván, mert ezt követelte mindenkit megelőzőleg már 1920-ban is. Illo tehát, hogy a kitünő hazafiak saját elhatározásaikból hajoljanak meg a nemzeti közakarát előtt, amelyet Bárdossy László miniszterelnök olyan félreérthetetlenül és mégis uri magyaros gavallériával hozott nagybecsű tudomásukra.» (Függetlenség)

KULCSPOZÍCIÓK

Aki panaszkodik a zsidóellenes hangulat miatt, az ne felejtse el soha a számok rideg logikáját! Csonkamagyarországon a bankokban 30.2 százalék volt a jobb közeposztályhoz tartozó, jófizetésű zsidó alkalmazott, a biztosítóintézeteknél 37.3, magánbankoknál és váltóüzletekben 46.8, élelmiszervállalatoknál 29.5, textilben 41.2, börtöll-, gumiparban 46.6, ruházati iparban 44.5, fa- és csontiparban 44.3, filmiparban 66.7, textilkereskedelemben 51, fakeskedelemben 56, bőrkereskedelemben 51.4, ügyvédi pályán 45.2, magánorvosok közül 59 százalék volt a zsidó s az arányszám ebben a rétegben maig is édeskeveset változott Ezt a jómódban élő zsidóságot vette körül a zsidó ügynökök, alkalmi üzletszerzők, börtölnökök, zsidó propagandisták, zöldséghitelezések, kiskereskedők, zugvállalkozók és egyéb zsidó szegénylegények beláthatatlan és örökké nyüzsgő, tolakodó, felfelé törő hada s ha magukat nem, legalább a fiaikat beküldték az igéret földjére, — a magyar középosztályba...

A zsidóság gazdasági kulcspozícióit csak ennek az egész országra ráboruló zsidó hálózatnak ismeretében szabad elbírálni Ebből a hálából nincs menekülés, mert a kulcspozícióban ülő zsidóknak is szükségük van arra a zsidó gazdasági tömegre, amelyben gyökereznek! Ez a külön zsidó »közgazdálkodás« lényege, melynek törvényszerűségeit néhány beültetett diszkeresztény átöröni nem tudja! A magyar nemzetnek pedig éppen az a feladata, hogy megszüntesse

a sajátos zsidó közgazdálkodást s a magyar nép erkölcsének és érdekeinek védelmére új gazdasági rendszert teremtsen!

(Magyar Futár)

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyezett, jelígis leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódokhoz válaszbelvegg melléklendő.

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE! A martonosi volt „Jugo” paprikamalmot átvettem és üzemeiben tovább vezetem. Szegedi mintára örülünk, s paprikánkat a legolcsóbb napi árban hozzánk forgalomba. Tegyen egy próbarendelést! „Délvidéki Paprikalom”, Martonos.

Tulajdonos: Kovács István.

Ingatlanforgalom

ELADUNK

több nagyobb-kisebb családi LAKÓHÁZAT és BÉRHÁZAT ipartelep, üzlet és vendéglő létesítésére alkalmas objektumot.

Zombor bel- és külterületén, valamint a környéken

VESZUNK

Házat, Földbirtokot, Malmot és mindenemű INGATLANT egész

Bácska területén. Az ANYAORSZÁGAL, BÁCSKÁVAL és HORVÁTORSZÁGGAL Ház-, Földbirtok-, Ipartelep- és mindennemű INGATLANCSERÉT

jutányosan közvetítünk Számos ingatlancsere Horvátországgal előjegyzésben!

100—250 kat. hold szántóföldet szállással, Bácskában megvételre keressük.

Sürgőnycim: MERKUR, ZOMBOR. Telefon: 81. MERKUR ingatlanforgalmi és Biztosítási iroda hiteltudósítás, Zombor, Zrinvi (Párisi) utca 2. a-126

Teljes korcsmaberen dezés a város központjában, pince felszerelés, hordók, 8 pálinkafőző dézsa, pálinkafőző kazán (220 literes), szőlő daráló, szőlő prés és szűrő szerkezet, ládák és más tárgyak sürgősen eladó. Csirics vendéglős, Bercsényi ut 19. a-34

Két molnársedéget, kisebb malomba, állandó munkára, havi fizetéssel, azonnali belépésre felveszek. Cim a kiadóban. a-145-f

Hajómotort

veszek vontatásra. Fagáz vagy nversolaj üzem. Kb. 60—80 lóerős. Bemerülés nem több 75 cm.-nél. Ajánlatokat kérek a következő címre: Falcione I., Zombor, Basa u. 12. a-150-f

Telefonszámunk 2—07.

Bezdanban Jankovics Józsefnek 1 hold földje eladó, kukoricavetessel, zöldhalmal dűlőben. Bővebbet: Jankovics Antalnál, Csatornapart 246. a-137-u

Ház 3 szoba, előszoba, két konyha, két speiz, mellékelveliségekkel és kerttel azonnal eladó. Zombor, Alkonyat ucca 8. Érdeklődni Szécheny krt. 10. a-144-f

Eladó egy henteskocsi, egy mázsa 15 méteres. Jancsurits vendéglős, Csonoplvai ut 15. a-148-f

Perfekt könyvelő, egvéb irodai munkában teljes jártassággal bír, tökéletes magyar nyelvtudással állást keres. Megkeresések a kiadóba „Könyvelő” jelígre. a-130

Új téglá

kapható Resch téglagyárban. Bérlió Angyal Nándor. Telefon 107. a-136

Aki házat, földbirtokot eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal GERGUOV DÁNIEL és FIA ingatlanforgalmi irodába, Zombor, Kossuth ucca 14. a-37

JÓDFURDÓ Bács-szentiván (Prigr. Sv. Ivan) Zombor mellett megnyitott. Kiválóan alkalmas rheuma, ischyas, benuások, női betegségek, gyomor és bélbajoknál stb. Olcsó árak. a-55

Eladó 1 csukott, fujott gumikerekű hintó, 1 „Fajdan” fedeleskocsi, 1 parasztkocsi alja négy keréssel. Cim: Bogdán testvérek, Zombor, Zöldkert ucca 54. a-131-f

ÓRIÁSVIRÁGU japán Chrisantem palánta (Turner Drable) darabia 20 fillér. Nagyobb vételnél áremegemlény. Vidékre utánvétellel szállítja OLÁH, Szabadka, Szimina 3. a-53-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csill Benó ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén